

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

**Praktika e Auditimit të
Brendshëm
Internal Audit Practice**

B3

Zgjidhjet

FLETË PROVIMI
Exam Paper

Data 19/12/2020

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

1. Në cilën nga detyrat e mëposhtme ka më pak të ngjarë që drejtori i auditimit të ketë një rol kryesor?
  - a) Përcaktimi i nevojës për testime të zgjeruara.
  - b) Rishikimi i dokumenteve të gjetjeve përmbledhëse.
  - c) Zgjedhja ose miratimi i anëtarëve të ekipit.
  - d) Organizimi dhe hartimi i raportit të auditimit.**
2. Juve ju është dhënë detyra e zhvillimit të një sistemi të vlerësimit të performancës për vlerësimin e performancës të një stafi të madh të auditimit të brendshëm, ju duhet të:
  - a) Siguroni një shpjegim të metodave të kriterëve të vlerësimit në kohën kur rezultatet e vlerësimit diskutohen me auditorin e brendshëm.
  - b) Jepni informacion të përgjithshëm në lidhje me frekuencën e vlerësimeve dhe mënyrën se si do të kryhen vlerësimet pa specifikuar kohën dhe përdorimet e tyre.
  - c) Siguroni kryesisht vlerësimin e kriterëve të tilla si kujdesi, iniciativa dhe puna.
  - d) Siguroni kryesisht vlerësimin e arritjeve specifike që lidhen drejtpërdrejt me performancën e programit të auditimit.**
3. Drejtori i auditimit të brendshëm po përgatit orarin e punës për vitin e ardhshëm buxhetor dhe ka burime të kufizuara të auditimit. Kur vendosni nëse duhet të planifikoni kontraktimi e shërbimit të jashtëm të auditimit të brendshëm ose të shfrytëzoni personelin e departamentit të auditimit për një auditim, cili nga opsionet e më poshtme do të ishte faktor më pak i rëndësishëm?
  - a) Ka pasur ndryshime të mëdha në operacionet në një nga departamentet.
  - b) Stafit të auditimit kohëve të fundit i'u është shtuar një individ me ekspertizë në një nga fushat.**
  - c) Ka më shumë mundësi për të arritur përfitime operative në njërin nga departamentet sesa në tjetrin.
  - d) Potenciali për humbje është dukshëm më i madh në një departament sesa tjetri.
4. Gjatë auditimit të pagesave sipas një kontrate ndërtimi me një firmë lokale, auditori gjen një rimbursim mujor prej 900€ të përsëritur për qira në një kompleks banesash lokale. Çdo rimbursim është i autorizuar nga i njëjti inxhinier i projektit. Auditori nuk gjen asnjë provizion për pagimin e shpenzimeve të përkohshme të jetesës në kontratën e ndërtimit. Diskutimi me inxhinierin e projektit nuk mund ta zgjidhte çështjen. Auditori duhet të:
  - a) Informoj drejtorin e auditimit.**
  - b) Thërras inxhinierin në një takim privat për t'u përballur me situatën.
  - c) Përfundoj auditimin siç është planifikuar, duke shënuar rimbursimin e përsëritur të 900€ në dokumentet e punës.
  - d) Pres derisa inxhinieri të rrethohet nga shumë dëshmitarë dhe më pas ta pyes për pagesat.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

5. Pas përfundimit të një hetimi, auditimi i brendshëm ka arritur në përfundimin se një punonjës ka vjedhur një sasi të konsiderueshme të parave të gatshme. Një draft i raportit të propozuar për këtë gjetje duhet të paraqitet për shqyrtim me:
  - a) **Këshilltarin ligjor.**
  - b) Komitetin e auditimit të bordit të drejtorëve.
  - c) Presidentin e ndërmarrjes.
  - d) Auditorët e jashtëm të ndërmarrjes.

6. Departamenti i auditimit të brendshëm ka planifikuar një auditim të një kontrate ndërtimi. Një pjesë e këtij auditimi do të përfshijë krahasimin e materialeve të blera me ato të specifikuar në vizatimet inxhinierike. Departamenti i auditimit nuk ka asnjë person në staf me ekspertizë të mjaftueshme për të përfunduar këtë hap të auditimit. Zgjidhni alternativën më të mirë për drejtorin e auditimit të brendshëm.
  - a) Fshini auditimin nga orari i planikimit të punës.
  - b) Kryeni auditimin duke përdorur stafin aktual.
  - c) **Angazhoni një konsulent inxhinier për të kryer krahasimin.**
  - d) Pranoni përfaqësimet me shkrim të kontraktorëve.

7. Një auditim operacional i funksionit të prodhimit përfshin një procedurë auditimi për të krahasuar kostot aktuale me kostot standarde. Qëllimi i kësaj procedure operationale të auditimit është që të:
  - a) Përcaktoj saktësinë e sistemit të përdorur për të regjistruar kostot aktuale.
  - b) Mat efektivitetin e sistemit standard të kostos.
  - c) Vlerësoj arsyeshmërinë e kostove standarde.
  - d) **Ndihmoj menaxhmentin në vlerësimin e efektivitetit dhe efikasitetit.**

8. Auditori gjen një situatë kur një person ka aftësinë të mbledhë të arkëtueshme, të bëjë depozita, të lëshojë kredit nota dhe të regjistrojë faturat e pagesave. Auditori dyshon se individi mund të vjedhë nga faturat e parave të gatshme. Cila nga procedurat e mëposhtme të auditimit do të ishte më efektive në zbulimin e mashtrimit në këtë skenar?
  - a) Dërgoni konfirmime pozitive për një përzgjedhje të rastësishme të klientëve.
  - b) Dërgoni konfirmime negative të të gjithë klientët e llogarive të arkëtueshme të cilët kanë bilanc të papaguar.
  - c) **Kryeni një rishikim të detajuar të debitimeve ndaj zbritjeve të klientëve, kthimeve të shitjeve ose llogarive të tjera të debitit, duke përjashtuar paratë e gatshme të regjistruara në ditarin e parave të pranuar.**
  - d) Merrni një shembull të depozitave bankare dhe gjurmoni detajet në secilën prej depozitave bankare përsëri në hyrjen përkatëse në ditarin e faturave të parave.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

9. Gjatë një auditimi të llogarive të arkëtueshme, auditori zbuloi se niveli i qarkullimit të llogarive të arkëtueshme kishte rënë nga 7.3 në 4.3 gjatë tre viteve të fundit. Cili është shkaku më i mundshëm i uljes së normës së qarkullimit?
- Një rritje në zbritjen e ofruar për pagesa të parakohshme.
  - Një politikë krediti më liberale.**
  - Një ndryshim në afat pagese nga 30 në net 25.
  - Shitje më të mëdha në para të gatshme.
10. Ju jeni duke audituar sistemin e pagave të një kompanie. Për të përmbushur një objektiv të auditimit për të konstatuar se nuk bëhet asnjë pagesë për punonjës fiktivë, ju do të:
- Kryeni një test të pagese së pagave.**
  - Kontrolloni kartat e kohës për aprovim nga mbikëqyrësi.
  - Intervistoni personelin e pagave në lidhje me kontrollet e brendshme mbi përgatitjen e pagave.
  - Kryeni analizë analitike të kostove të pagave në krahasim me standardet e industrisë.
11. Një auditor i brendshëm ka vendosur ta vizitoj departamentin e prodhimit menjëherë pas mbylljes së vitit fiskal dhe po ekzaminon gjendjen. Çdo opsion i cekur më poshtë përbëhet nga një procedurë specifike e auditimit dhe një zgjedhje e katër gjetjeve të ndryshme të auditimit. Cili nga gabimet ose praktikat e diskutueshme ka shumë të ngjarë të zbulohet nga procedura e auditimit e specifikuar (të cilën auditori po e kryen)?
- Mbulimi i sigurimit të objektit ka skaduar.
  - Kostot shtesë janë mbivlerësuar.
  - Nuk është kryer mirëmbajtja e nevojshme e objektit.**
  - Shpenzimet e amortizimit në makineritë plotësisht të amortizuara janë njohur.
12. Nëse një firmë prodhuese ka vendosur një kufi në numrin e defekteve që janë të tolerueshme në montimin përfundimtar të një produktit të saj, cila nga procedurat e mëposhtme të kontrollit të cilësisë duhet të përdoret?
- Kontrolloni mallrat e përfunduara për pajtueshmëri me tolerancat e përcaktuara.
  - Rishikoni kthimet e shitjeve për defektet që nuk janë zbuluar gjatë procesit përfundimtar të inspektimit.
  - Krahasoni materialet dhe specifikimet e makinerive me modelet origjinale të produkteve.
  - Vendosni një rreth cilësor që përfshin menaxhmentin dhe vartësit për të diskutuar efikasitetin e punës.
- I, III, dhe IV.
  - II dhe III.
  - I, II, dhe III.**
  - III dhe IV.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

13. Menaxhmenti i një kompanie prodhuese ka kërkuar që departamenti i auditimit të brendshëm të kryejë një auditim të sistemit të menaxhimit të parave të gatshme për të vlerësuar njafueshmërinë e kontroleve të brendshme ekzistuese mbi menaxhimin e parave dhe për të identifikuar mundësitë për të rritur kontrollin e menaxhimit dhe efikasitetin e funksionimit. Kompania ka katër sektorë prodhimi të vendosura në zona të ndryshme gjeografike. Kompania ka deleguar menaxhimin e parave të gatshme çdo ditë në secilin divizion të operimit lokal. Paraja e tepërt investohet në programe afatshkurtra të menaxhimit të parave të gatshme të institucioneve financiare lokale. Këto investime afatshkurtra janë burimi i vetëm i të ardhurave nga interesi për divizionet operative. Çdo divizion ka një linjë krediti me një institucion financiar lokal, por duhet të rregullojë nevojat për financim afatgjatë përmes selive të korporatave. Gjatë kryerjes së një rishikimi të procedurave të menaxhimit të parave të gatshme në divizione gjatë planifikimit paraprak të auditimit, auditori i brendshëm ka vërejtur se menaxhmenti shqetësohet që:

Disa divizione kanë teprica të parave të gatshme dhe mund të mos jenë duke investuar tepricat afatshkurtra të parave në mënyrë për të maksimizuar kthimet në kompani.

Një divizion ka automatizuar përpunimin e faturave të parave të gatshme, por nuk ka zbatuar procedurat e duhura të kontrollit për të siguruar që të gjitha paratë do të regjistrohen.

Procedurat e menaxhimit të parave të gatshme të divizioneve mund të mos jenë në përputhje me objektivat e përgjithshëm të korporatës, domethënë mund të mos ketë koordinim të duhur midis selive të korporatës dhe divizioneve në lidhje me menaxhimin e parave të gatshme.

Nëse arkëtari do të merrte dërgesën e parave të gatshme të një klienti dhe do ta hiqte atë nga depozita në të holla dhe do të regjistronte një debit në të holla për faturat e mbetura, lëshimi do të zbulohet më së miri nga:

- a) Rishikimi mujor analitik që krahason bilancet e llogarive të arkëtueshme me vëllimin e shitjeve dhe arkëtimet e parave të gatshme.
- b) Kërkesat e klientëve në departamentin e shërbimeve të klientit.
- c) Konfirmimi periodik i llogarive të zgjedhura rastësisht nga departamenti i auditimit të brendshëm dhe përcjellja e të gjitha ndryshimeve.
- d) Grumbullimi i të gjitha faturave dhe dokumenteve të kthimit dhe barazimi i regjistruar në llogaritë e arkëtueshme dhe parave të gatshme.**

14. Menaxhmenti është i shqetësuar me ekzistimin e mundësisë për ndryshime të paautorizuara në listën e pagave. Cila nga opsionet e mëposhtme është struktura e duhur organizative për të parandaluar ndryshime të tilla të paautorizuara?

- a) Departamenti i pagave të mirëmbaj dhe autorizoj të gjitha ndryshimet në regjistrat e personelit.
- b) Departamenti i pagave të mbikëqyret nga menaxhmenti i sektorit të burimeve njerëzore.
- c) Kufizimi i funksioneve të departamentit të pagave në mirëmbajtjen e regjistrave të pagave, shpërndarja e çeqeve të pagave dhe regjistrimi kontabël i pagave në librin kryesor.
- d) Departamenti i personelit që autorizon nivelet e punësimit dhe pagës së të gjithë punonjësve.**

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

15. Për shkak të shqetësimit për një përkeqësim të mjedisit ekonomik dhe një besimi se shumica e departamenteve kishin staf të tepërt, menaxhmenti i kërkoi departamentit të auditimit të brendshëm të kryente një auditim të efektivitetit të departamentit të personelit. A ka të ngjarë që një auditim i tillë të adresojë problemin e stafit të tepërt?
- Po, sepse rekrutimi zakonisht koordinohet ndërmjet personelit dhe departamenteve të tjera.
  - Po, sepse një analizë zyrtare e punës për të gjitha punët kryesore kryhet nga departamenti i personelit, duke përfshirë të gjitha klasat kryesore të punonjësve.
  - Jo, sepse funksioni i personelit është përgjithësisht i centralizuar ndërsa departamentet e tjera mund të shpërndahen gjeografikisht.
  - Jo, sepse personeli i departamenteve individuale është brenda kufizimeve buxhetore të departamenteve individuale, departamentet individuale zakonisht vendosin nivelet e stafit.**
16. Për të minimizuar humbjet e mundshme financiare të lidhura me pasuritë afatgjata materiale, pasuritë e prekshme duhet të mbulohen nga sigurimi i duhur në një shumë që është:
- Mbështetur në vlerësime periodike.**
  - Përcaktuar nga bordi i drejtorëve.
  - Rregulluar automatikisht nga indeksi i çmimit të konsumit.
  - Në marrëveshje me bazën për vlerësimet e tatimit në pronë.
17. Një rrezik që lidhet me ciklin e blerjes është mundësia që mund të porositen sasi më të mëdha të produkteve sesa që janë nevojat organizative. Cila nga kontrollet e mëposhtme do të adresonte këtë ekspozim?
- Një mbikëqyrës i departamentit që përdor rishikimin e çdo kërkesë blerjeje përpara se të përcillet në departamentin e blerjes.**
  - Departamenti i blerjes të bëjë të gjitha porositë kur kompjuteri tregon një nivel të ulët të inventarit.
  - Departamenti i pranimit të mallrave që vonon shkarkimin e secilës dërgesë të paraqitur për marrje derisa të jetë në dispozicion një urdhër blerjeje origjinal.
  - Depo vonon magazinimin e të gjitha mallrave derisa departamenti i inspektimit të sigurojë një raport pranimi që është në përputhje me fletën e paketimit të siguruar nga shitësi.
18. Kur testoni bilancin e fund vitit për llogaritë e pagueshme, përdorimi i një pakete softueri të auditimit për të identifikuar shitës të paautorizuar në një bazë të të dhënave të shitësve është më e dobishme në zhvillimin e testeve për të përcaktuar:
- Ekzistencën e detyrimeve të vlefshme të regjistruara.**
  - Saktësinë e ndërprerjes së periudhës financiare të përdorur.
  - Pronësinë e të pagueshmeve të regjistruara.
  - Vlerësimin e transaksioneve të regjistruara.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

19. Në momentin që auditori i teknologjisë së informacionit të jetë i sigurt në lidhje me një rast mashtrimi, çfarë duhet të bëjë auditori më tej?
- Mos thoni asgjë tani pasi duhet të mbahet sekret.
  - Diskutoni atë me punonjësin e dyshuar për mashtrim.
  - Raportoni atë tek zyrtarët e zbatimit të ligjit.
  - d) Raportoni atë tek menaxhmenti i kompanisë.**
20. Një auditor i teknologjisë së informacionit po kryen një audit të sistemit të aplikimit. Çfarë burimi përdoret për të verifikuar kodet e departamenteve të përdorura në sistem?
- a) Skedarët e bazës së të dhënave të sistemit të aplikimit.**
  - Programi i aplikimit fjalë për fjalë.
  - Regjistrat e veprimtarisë së sistemeve.
  - Parametrat e sistemit të aplikimit.
21. Audituesit e brendshëm të një institucioni financiar po kontrollojnë veprimtaritë investues dhe huadhënëse të institucionit. Gjatë vitit të kaluar, institucioni ka miratuar politika dhe procedura të reja për monitorimin e investimeve dhe portofolit të kredisë. Audituesit e dinë që organizata ka investuar në lloje të reja të instrumenteve financiare gjatë vitit dhe është e përfshirë shumë në përdorimin e derivateve financiare për të mbrojtur në mënyrë të përshtatshme rreziqet. Komiteti i auditimit ka shprehur shqetësimin që institucioni financiar ka marrë hua me rrezik më të lartë në ndjekje të qëllimeve afatshkurtra të fitimit. Cila nga procedurat e mëposhtme të auditimit do të siguronte sasinë më të vogël të informacionit për të adresuar këtë shqetësim të auditimit?
- Kryeni një rishikim analitik të të ardhurave nga interesi si përqindje e portofolit të investimeve në krahasim me një grup institucionesh financiare të ngjashme.
  - Merrni një mostër të rastësishme të kredive të bëra gjatë periudhës dhe krahasoni rrezikshmërinë e kredive me atë të një mostre të rastësishme të kredive të bëra dy vjet më parë.
  - c) Kryeni një rishikim analitik që përfshin zhvillimin e një grafiku për të krahasuar të ardhurat nga interesi të planifikuara gjatë dhjetë viteve të fundit.**
  - Zhvilloni një analizë të serive me kohë të regresit me kohë të shumëfishtë të të ardhurave gjatë pesë viteve të fundit, duke përfshirë faktorë të tillë si norma e interesit në ekonomi, madhësia e portofolit të kredisë dhe shuma monetare e kredive të reja çdo vit.
22. Objektivi kryesor i auditimit për një auditim të pajtueshmërisë së fondeve të kufizuara në një universitet të mbështetur nga qeveria do të ishte përcaktimi i:
- Pajtueshmërisë me parimet e pranuar të kontabilitetit.
  - Përshtatshmërisë së procesit të buxhetit të institucionit.
  - Saktësisë së raporteve financiare.
  - d) Miratimit për shpenzimin e fondeve të kufizuara.**

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

23. Sapo ka përfunduar auditimi i një funksioni të automatizuar të llogarive të arkëtueshme për një fabrikë prodhuese mobiljesh. Gjetjet domethënëse përfshijnë regjistrimin e vonuar të pagesave të klientëve, regjistrimin me vonesë të faturave mujore dhe përcjelljen e çrregullt të llogarive të arkëtueshme me ditë vonese. Cili nga menaxherët e mëposhtëm duhet të marrë pjesë në konferencën dalëse për këtë auditim?
- Drejtori i auditimit të brendshëm, shefi operativ dhe kontrolluesi.
  - Shef i ekipit të auditimit, kontrolluesi dhe zëvendës drejtori i sistemeve të informacionit.
  - Shefi i ekipit të auditimit, menaxheri i departamentit të llogarive të arkëtueshme dhe menaxheri i departamentit të përpunimit të të dhënave.**
  - Drejtori i auditimit të brendshëm, zyrtari kryesor financiar, drejtori ekzekutiv dhe nënkryetari i sistemeve të informacionit.
24. Standardet e IIA kërkojnë që auditorët e brendshëm të diskutojnë mbi konkluzionet dhe rekomandimet në nivelet e duhura të menaxhimit përpara se të lëshojnë raportet përfundimtare të shkruara. Cila nga opsionet e mëposhtme është arsyeja kryesore që një konferencë dalëse duhet të dokumentohet nga auditori?
- Informacioni mund të jetë i nevojshëm nëse lind një mosmarrëveshje.**
  - Standardet e IIA kërkojnë që konferencat dalëse të dokumentohen.
  - Informacioni mund të jetë i nevojshëm për të rishikuar programet e ardhshme të auditimit.
  - Dokumentimi i konferencës dalëse shërben si bazë për auditimet e ardhshme.
25. Kontrolli më i mirë mbi punën në të cilën bazohen opinionet e auditimit është:
- Rishikimi mbikëqyrës i të gjithë punës së auditimit.**
  - Përgatitja e buxheteve kohore për aktivitetet e auditimit.
  - Përgatitja e letrave të punës.
  - Dokumentimi i aktiviteve të auditimit të stafit.
26. Një auditor i brendshëm është caktuar të kryejë një auditim të programit të sigurimit të kompanisë, duke përfshirë përshtatshmërinë e qasjes për minimizimin e rreziqeve për kompaninë. Kompania vetë-sigurohet nga humbjet e mëdha dhe ofron përfitimet shëndetësore të për të gjithë punonjësit e saj. Kompania është një firmë e madhe kombëtare me mbi 15,000 punonjës të vendosur në pjesë të ndryshme të vendit. Ai përdor një procesor të pretendimeve të jashtme për të administruar programin e tij të kujdesit shëndetësor. Kostot mjekësore të kompanisë janë rritur me afërsisht 8% në vit për pesë vitet e fundit, dhe menaxhmenti është i shqetësuar me kontrollimin e tyre.
- Supozoni që auditori shqetësohet se mashtrime të rëndësishme mund të ndodhin nga dentistë të cilët po faturojnë procesorin e kujdesit shëndetësor për shërbimet që nuk janë ofruar. Për shembull, punonjësit mund të kenë pastruar dhëmbët, por dentistët ngarkojnë procesorin për heqjen e dhëmbëve dhe zhvillimin e protezave. Procedura më e efektshme e auditimit për të përcaktuar nëse ekziston një mashtrim i tillë do të ishte:

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

- a) Zhvilloni një itinerar të pagesave të bëra për dentistë individualë. Verifikoni që pagesat që u ishin bërë dentistëve duke konfirmuar pagesat me procesorin e kujdesit shëndetësor.
- b) Merrni një shembull të rastësishëm të pagesave të bëra tek dentistët dhe konfirmoni shumat e paguara me zyrën e dentistëve për të përcaktuar që shumat pajtohen me shumat e faturuara nga dentistët.
- c) Merrni një mostër të rastësishme të kërkesave të paraqitura nga dentistët dhe gjurmoni përmes sistemit për të përcaktuar nëse pretendimet janë paguar në shumat e faturuara.
- d) Merrni një mostër zbulimi të pretendimeve të punonjësve që janë paraqitur përmes zyrave të dentistit dhe konfirmoni llojin e shërbimit të kryer nga dentistët përmes korrespondencës së drejtpërdrejtë me punonjësin që ka kryer shërbimin.**

27. Auditori ka planifikuar një auditim të efektivitetit të funksionit të sigurimit të cilësisë pasi ndikon në marrjen e mallrave, transferimin e mallrave në prodhim dhe kostot e hedhurinave në lidhje me sendet e dëmtuara. I audituari argumenton që një auditim i tillë nuk është brenda fushëveprimit të funksionit të auditimit të brendshëm dhe duhet të vijë vetëm nën juridiksionin e departamentit të sigurimit të cilësisë. Cila do të ishte përgjigja më e përshtatshme e auditimit?

- a) Referojuni statutit të departamentit të auditimit dhe planit të miratuar të auditimit, i cili përfshin zonën e caktuar për auditim në periudhën aktuale kohore.**
- b) Meqenëse sigurimi i cilësisë është një funksion i ri, kërkoni aprovimin e menaxhmentit si ndërmjetës për të vendosur fushën e auditimit.
- c) Tregoni që auditimi do të ekzaminojë funksionin vetëm në përputhje me standardet e vendosura dhe të aprovuara, nga funksioni i sigurimit të cilësisë para fillimit të auditimit.
- d) Ndërpreni auditimin sepse një auditim operativ nuk do të jetë produktiv pa bashkëpunimin e të audituarit.

28. Departamenti i auditimit të brendshëm të një ndërmarrje ka ekzistuar për dhjetë vjet. Ai ka krijuar një statut, i cili ende nuk është miratuar nga komiteti i auditimit. Sidoqoftë, komiteti i auditimit drejtohet nga drejtori ekzekutiv (CEO) dhe përfshin kontrolluesin dhe një anëtar të jashtëm të bordit. Drejtori raporton drejtpërdrejt tek kontrolluesi i cili miraton planin e punës së auditimit të brendshëm. Kështu, departamenti i auditimit nuk e ka ndjerë kurrë nevojën për të kërkuar një aprovim zyrtar të statutit. Ndërmarrja tregtohet publikisht dhe ka nëntë divizione kryesore. Drejtori i mëparshëm i auditimit të brendshëm u shkarkua kohët e fundit pas një mosmarrëveshje midis drejtorit dhe një të audituari kryesor. Drejtori Ekzekutiv akuzoi drejtorin e auditimit të brendshëm për mos funksionim "në interesin më të mirë të ndërmarrjes". Sapo është punësuar një drejtor i ri me përvojë të konsiderueshme si në kontabilitetin publik ashtu edhe në auditimin e brendshëm. Brenda muajit të parë, drejtori i ri hasi në rezistencë të konsiderueshme nga një i audituar në lidhje me natyrën e një auditimi dhe qasjen e departamentit të auditimit në regjistra.

Cili nga kombinimet e mëposhtëm ilustron më së mirë një kufizim të fushës dhe përgjigjen e duhur nga drejtori i auditimit të brendshëm?

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

- a) Natyra e kufizimit: I audituari kufizon fushën e auditimit bazuar në informacionin e pronarit.
Veprimi i auditimit të brendshëm: Raportoni vetëm tek kontrolluesi.
- b) Natyra e kufizimit: Audituesi nuk do të sigurojë qasje në regjistrat e nevojshëm për planin e aprovuar të punës.**
Veprimi i auditimit të brendshëm: Raportoni në bord
- c) Natyra e kufizimit: Audituesi kërkon që auditimi të shtyhet për dy javë për t'i lejuar ata të mbyllin librat e tyre.
Veprimi i auditimit të brendshëm: Raportoni drejtpërdrejt te CEO dhe kontrolluesi.
- d) Natyra e kufizimit: Audituesi nuk do të lejojë auditorin të kontaktojë klientët kryesorë si pjesë e një kontrolli të performancës për të matur efikasitetin e operacioneve.
Veprimi i auditimit të brendshëm: Nuk ka nevojë për raportim pasi që është një auditim operacional.
29. Një konsulent i jashtëm po zhvillon një sistem që do të përdoret për menaxhimin e objekteve të të një qyteti. Një fushë e përshtatshme e një kontrolli të produktit të konsulentit do të ishte:
- a) Rishikoni kontratën e konsulentit për të përcaktuar përshtatshmërinë e saj.
b) Vendosni parametrat e vlerës së artikujve që menaxhohen dhe kontrollohen.
c) Përcaktoni përshtatshmërinë e kontrolleve të integruara në sistem.
d) Rishikoni trajtimin e pajisjeve boshe.
30. Qëllimi kryesor i konferencës dalëse është:
- a) Komunikimi me të gjitha palët e afektuara.**
b) Korrigjimi i mangësive të gjetura.
c) Vlerësimi i performancës së personelit të auditimit.
d) Prezantimi i raportit përfundimtar të auditimit.
31. Një letër pune e dokumentuar në mënyrë adekuate duhet:
- a) Të jetë e shkurtër por gjithëpërfshirëse.**
b) Të ndjek një formë dhe rregullim unik.
c) Të përmbajë shembuj të të gjitha formave dhe procedurave të përdorura nga i audituari.
d) Të mos përmbajë kopje të shënimeve të auditorit.
32. Dokumentet e punës kanë karakteristikën e mëposhtme:
- a) Ato janë pronë e ndërmarrjes dhe janë në dispozicion të të gjithë punonjësve të ndërmarrjes.
b) Ata dokumentojnë procedurat e auditimit të kryera, informacionin e marrë dhe konkluzionet e arritura.
c) Ato bëhen pronë e auditorëve të jashtëm të pavarur kur përfundojnë.
d) Ato duhet të ruhen përgjithmonë në regjistrat e organizatës.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

33. Një departament i auditimit të brendshëm ka pilotuar përdorimin e letrave të punës elektronike. Zbatimi i plotë pritet në të ardhmen e afërt. Zgjidhni një disavantazh të letrave të punës elektronike.
- Çdo auditor i stafit duhet të ketë një kompjuter personal.
  - Dokumentet kritike të punës duhet ende të shtypen.
  - Referencat e kryqëzuara janë më të lodhshme.
  - Ata kërkojnë trajnim specifik teknik.**
34. Në përgjithësi, dokumentet e punës së auditimit të brendshëm duhet të:
- Ruhet sipas udhëzimeve të shpallura nga qeveria.
  - Ruhet për tre vjet siç specifikohet në Standardet e IIA
  - Hedhen në përputhje me politikën e departamenteve.**
  - Hedhen pas kryerjes së dy auditimeve pasuese.
35. Kur konkluzionet e auditimit sfidohen, kundërshtimi faktik i auditorit lehtësohet më së miri nga:
- Përmbledhjet në programin e auditimit.
  - Dokumentet e punës pro forma.
  - Referencat e kryqëzuara të dokumenteve të punës.**
  - Procedurat e qarta në programin e auditimit.
36. Informacioni i mëposhtëm do të përfshihet në gjetjen e një auditimi të kontrollit të inventarit të një prodhuesi të tendave. Çështja lidhet me litarin e mbi inventarizuar.
- Sasia në dispozicion në kohën e auditimit përfaqëson një furnizim 10-vjeçar bazuar në përdorimin normal.
  - Kompania kishte mbajtur një prezantim të hapur të fabrikës së saj të re dy muaj para auditimit dhe kishte përdorur litarin për të ofruar korridore të sigurisë nëpër fabrikë për vizitorët. Kjo nuk u mor parasysh kur u vendos porosia e fundit e blerjes.
  - Litari porositet përsëri kur niveli i inventarit arrin një furnizim njëmuajor dhe bazohet në përdorimin gjatë 12 muajve të mëparshëm.
  - Sasia që do të porositet duhet të jetë e përshtatshme për të mbuluar përdorimin e pritur për gjashtë muajt e ardhshëm.
  - Departamenti i blerjes duhet të rishikojë përdorimin e inventarit dhe të hetojë për çdo luhajtje të pazakontë përpara se të bëjë një porosi.
  - Një depo publike, që kushtonte €500 në muaj, u kërkua për të ruajtur litarin.
  - Agjenti i blerjes merr një pagë vjetore prej €59,000.
- Cila nga këto pohime duhet të jetë në pjesën e gjendjes së gjetjeve?
- Vetëm I**
  - Vetëm IV.
  - Vetëm VI.
  - Vetëm VII.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

37. Një auditor i brendshëm në një kompani të shitjeve me pakicë raporton tek drejtori i auditimit të brendshëm të korporatës. Auditori është caktuar të auditoj një divizion rajonal. Raportet e auditimit do t'i dërgohen zyrës së korporatës dhe kontrolluesit të divizionit rajonal. Auditori ka qenë në vendndodhje për gjashtë muaj dhe ka dorëzuar raporte mujore, çdo muaj duke kontrolluar një pjesë të operacionit siç është caktuar nga auditimi i brendshëm i korporatës. Këtë muaj, për herë të parë, auditori ka audituar kontrollet e inventarit, duke ndjekur procedurat e vendosura nga stafi i auditimit të brendshëm të korporatës.

Pasi pa raportin e auditimit mbi kontrollin e inventarit, kontrollori i divizionit thirri dhe kërkoi një takim me auditorin. Në takim, kontrollori i divizionit kritikoi me zë të lartë dhe abuzivisht saktësinë e punës së auditorit, qëndrueshmërinë e metodave të auditorit dhe rezultatet e paraqitura në raporte. Në të kaluarën, megjithëse nuk ishte gjithmonë dakord me konkluzionet e auditorit, kontrollori i divizionit gjithmonë kishte diskutime racionale dhe zhvillonte hapat e duhur vijues për të korrigjuar problemet që auditori gjeti.

Kontrolluesi i divizionit mund ta ketë trajtuar më mirë situatën duke:

- a) Pranuar raportin sepse auditori vazhdimisht ka bërë punë të mirë, dhe ky raport nuk është aq i rëndësishëm.
- b) Pranuar raportin, por informon drejtorin e auditimit të brendshëm se raporti nuk ishte i kënaqshëm.
- c) Ndryshuar metodat e përdorura nga auditimi i korporatave.
- d) Diskutuar kundërshtimet ndaj raportit të inventarit me auditorin për të arritur marrëveshje mbi ndryshimet dhe punën e duhur shtesë.**

38. Një auditor i një banke vuri në dukje një mangësi të konsiderueshme në lidhje me aksesin në para në arkën e bankës në një nga degët e bankës. Cila nga opsionet e mëposhtme është mjeti më i kënaqshëm për të adresuar këtë mangësi? Auditori duhet të:

- a) Diskutoj mungesat me menaxherin e degës para se të hartoj raportin e shkruar të auditimit. Nëse auditori dhe menaxheri i degës bien dakord për veprime korrigjuese dhe veprimi fillon para se të publikohet raporti, mangësia nuk ka nevojë të përfshihet në raport.
- b) Diskutoj mungesat me menaxherin e degës para se të hartoj raportin e shkruar të auditimit. Nëse auditori dhe menaxheri i degës bien dakord për veprime korrigjuese, përfshini si mangësinë ashtu edhe veprimin korrigjues në raportin e auditimit.**
- c) Diskutoj mbi mangësitë me menaxherin e degës vetëm pasi të publikohet raporti i auditimit.
- d) Mos diskutoj mungesat me menaxherin e degës para ose pas publikimit të raportit të auditimit; diskutimi mund të zbehë ndikimin e raportit të shkruar.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

39. Një auditor i ka dorëzuar palës së audituar një draft të parë të raportit të auditimit për përgatitjen e një interviste dalëse. Më poshtë është një fragment nga ai raport:

“Auditimi është kryer për të realizuar disa objektiva: të verifikohet ekzistenca e makinerive të përdorura që ruhen në depo, të përcaktohet nëse makineria ishte dëmtuar gjatë ruajtjes, të rishikohen procedurat e trajtimit që po kryhen nga personeli në depo, të përcaktohet nëse po ndiqen procedurat e duhura të kontabilitetit për makineritë e ruajtura në depo, të llogaritet vlera aktuale e tregut të inventarëve të depove dhe të krahasohet vlera totale e makinerive me regjistrimet kontabël të ndërmarrjeve. Është konfirmuar se nga 30 makinat e zgjedhura nga blerjet e regjistrave për mostrën, 10 ishin të pranishme në dyshe-menë e depove dhe 5 të tjera ishin të gatshëm për përcjellje në objektin e prodhimit. Dymbëdhjetë të tjerët ishin dërguar në objektin e prodhimit në një kohë të mëparshme. Një ekzaminim i procedurave të kontabilitetit të përdorura në depo zbuloi dështimin e nëpunësit të kontabilitetit të depove për të pajtuar të dhënat mujore të inventarit, siç kërkohet nga politika. Një mostër prej 25 makinash u ekzaminua për dëmtime të mundshme, dhe të gjitha, përveç njërit ishin në gjendje të mirë. Është konfirmuar nga auditorët se procedurat e trajtimit të stoqeve të përshkruara në manualin e politikave të depove duket se janë të përshtatshme, dhe personeli i depove me sa duket po ndjek ato procedura, përveç ekzaminimit të artikujve që merreshin për inventar.”

Kur komunikoni me auditorët, si faktorët e situatës ashtu edhe karakteristikat e mesazheve mund të dëmtojnë procesin e komunikimit. Një auditor ka vetëm kontroll të kufizuar mbi faktorët e situatës, por ka një kontroll thelbësor mbi karakteristikat e mesazheve.

Literatura e shkencës së sjelljes identifikon difuzionin si një qasje efektive për zgjidhjen e konfliktit. Një auditor duke përdorur në mënyrë efektive difuzionin në punën me një të audituar konfrontues do të:

- a) **Lë përkohësisht mënjanë çështjet kritike dhe përpiqet së pari të arrij marrëveshje për çështje më pak kundërshtuese**
- b) Theksoj dallimet midis palëve.
- c) Shmang situatën e konfliktit.
- d) Identifikoj burimet e konfliktit dhe adresoj ato drejtpërdrejt.

40. Faktori kryesor për suksesin e programit të burimeve njerëzore të një ndërmarrje auditimi është:

- a) Një program joformal për zhvillimin dhe këshillimin e stafit.
- b) Një plan kompensimi i bazuar në vitet e përvojës.
- c) **Një grup i zhvilluar mirë i kriterëve të përzgjedhjes.**
- d) Një program për njohjen e interesave të veçanta individuale të anëtarëve të stafit.

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

41. Të dhënat e mëposhtme u mblodhën gjatë një hetimi të auditimit të brendshëm për shkak të një rritje materiale në shpenzimet e borxheve të këqija. Gjatë përgatitjes së një raporti të gjetjeve, secila prej gjetjeve mund të klasifikohet si kriter, efekt, gjendje, pasojë ose informacion historik.
- I. Porositë shumë të mëdha kërkojnë miratimin nga menaxhmenti.
  - II. Testet e auditimit treguan se personeli i shitjeve rregullisht shpërfill udhëzimet e kredisë kur merren me klientë të vendosur.
  - III. Një raport mujor i shlyerjes së borxheve të këqija përgatitet por i shpërndahe vetëm departamentit të kontabilitetit.
  - IV. Raportet e kredisë përdoren vetëm në llogaritë e reja.
  - V. Të dhënat e departamentit të kontabilitetit sugjerojnë që llogaritë e pa arkëtueshme mund të rriten me 5% për vitin aktual.
  - VI. Humbja e borxheve të këqija u rrit për €100,000 gjatë vitit të fundit fiskal.
  - VII. Edhe pse procedurat dhe kriteret u ndryshuan për të zvogëluar sasinë e shlyerjeve të borxheve të këqija, humbja e komisioneve për shkak të llogarive të shlyerjeve është rritur për disa personel të shitjeve.
  - VIII. Politika e departamentit të kredisë kërkon rishikimin e referencave të kredisë për të gjitha llogaritë e reja.
  - IX. Regjistrimet e tanishme të pagesave duhet të rishikohen përpara se të zgjaten kredit shtesë për të hapur llogari.
  - X. Për të ulur kostot, përdorimi i raporteve të kreditit të jashtëm u pezullua në disa raste.
  - XI. Meqenëse disa pozicione të stafit në departamentin e kredisë u eliminuan për të ulur kostot, disa llogari të reja kanë marrë vetëm rishikim të përkohshëm.
  - XII. Sipas menaxherit të ri të kredisë, respektimi i rreptë i politikës së vendosur të kredisë nuk është i nevojshëm.

Efekti ilustruhet më së miri nga çështjet me numër:

- a) III, IV dhe XII
- b) V, VI dhe VII**
- c) I, VIII dhe IX
- d) II, X dhe XI

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

42. Një drejtor i auditimit të brendshëm ka rishikuar kredencialet, ka kontrolluar referencat, dhe ka intervistuar një kandidat për një pozicion të stafit. Drejtori arrin në përfundimin se kandidati ka një kuptim të plotë të teknikave të auditimit të brendshëm, kontabilitetit dhe menaxhimit. Sidoqoftë, drejtori vëren se kandidati ka njohuri të kufizuara të ekonomisë dhe shkencave kompjuterike. Cili nga veprimet e mëposhtme do të ishte më i përshtatshmi?
- Refuzoni kandidatin për shkak të mungesës së njohurive të kërkuara nga Standardet e IIA.
  - Ofroni kandidatin një pozicion përkundër mungesës së njohurive në fusha të caktuara thelbësore.
  - Inkurajoni kandidatin për të marrë trajnim shtesë në ekonomi dhe shkencë kompjuterike dhe më pas ri-aplikoni.
  - Ofroni kandidatin një pozicion nëse anëtarët e tjerë të personelit kanë njohuri të mjaftueshme në ekonomi dhe shkencë kompjuterike.**
43. Konferencat e daljes shërbejnë për të siguruar saktësinë e informacionit të përdorur nga një auditor i brendshëm. Qëllimi dytësor i një konference dalëse është:
- Marrja e masave të menjëhershme mbi një rekomandim.
  - Përmirësimi i marrëdhënieve me të audituarit.**
  - Pajtueshmëria për shpërndarjen e duhur të raportit përfundimtar.
  - Njoftimi i shkurtër i menaxhmentit të lartë mbi rezultatet e auditimit.
44. Në disa kultura dhe ndërmarrje, menaxherët këmbëngulin se funksioni i auditimit të brendshëm nuk është i nevojshëm për të siguruar një vlerësim kritik të operacioneve të ndërmarrjes. Një qëndrim menaxherial i tillë ka të ngjarë të ketë një efekt negativ në departamentin e auditimit të brendshëm. Në këtë lloj situatë, menaxhmenti është shumë kundërshtues ndaj analizave ose kritikave të mundshme të veprimeve të tyre. Në këtë rast çfarë nuk do t'u jepte menaxhmenti auditorëve të brendshëm?
- Mospërputhje të buxhetit operativ.
  - Statut të duhur.**
  - Vlerësim të performancës.
  - Politika dhe procedura.
45. Përpilimi dhe shpërndarja e politikave dhe programeve për mashtrimet paraqet shembull të cilit lloj të kontrollit:
- Kontrollin parandalues**
  - Kontrollin zbulues
  - Kontrollin e rimëkëmbjes
  - Kontrollin që ka të bëjë me mashtrimet me kompjuter

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku vetëm njëra zgjidhje është e saktë.

Rrumbullaksoni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

46. Teknika e paraqitjes grafike për dokumentimin e mashtrimeve e cila tregon mardhënien midis ngjarjeve të cilat janë domethënëse, sipas mënyrës që ato kanë ndodhur është e njohur si:
- a) Diagrami i rrjetit të lidhjeve
  - b) Diagrami i rrjedhjes së kohës**
  - c) Matrica
  - d) Grafikoni
47. Domethënia është një nga pesë karakteristikat e raporteve mbi mashtrimet e cila shpreh:
- a) raportimin e informacioneve faktike të cilat janë të sakta dhe që mund të verifikohen.
  - b) transmetimi i mesazhit të duhur në gjuhën më të qartë të mundshme.
  - c) përfshirjen vetëm të çështjeve që janë përkatëse dhe që kanë një domethënie për ekzaminimin.**
  - d) se faktet janë raportuar pa paragjykime.
48. Gjatë hartimit të raporteve të mashtrimit auditorët duhet të kenë shumë kujdes dhe të shmangin ndodhjen e gabimeve. Sipas Wells, çështjeve ndaj të cilave do të duhet të tregohet kujdes gjatë përpilimit të raporteve me shkrim për mashtrimet janë:
- a) Konkluzionet
  - b) Opinionet
  - c) Informatorët dhe burimet e informacioneve
  - d) Të gjitha më sipër**
49. Procedura analitike e cila shqyrton tendencat (trendet) e tepricave të llogarive si një bazë për të përcaktuar nëse ka apo jo mundësi që të dhënat e periudhës aktuale të përmbajnë anomali njihet si:
- a) Analiza e pritjeve**
  - b) Analiza e koeficienteve
  - c) Teknika e modelimit
  - d) Analiza horizontale
50. Pjesa më e madhe e mashtrimeve të brendshme përfshijnë:
- a) vjedhjen e parave të gatshme ose të stoqeve ose manipulimin e të arkëtueshmeve**
  - b) vjedhjen e pasurive fizike
  - c) vjedhjen e të dhënave të klientëve
  - d) manipulimin e shpenzimeve administrative